ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

ΤΟΥ ΛΕΪΜΟΝΗ ΤΟ ΔΑΝΕΙΟ

— Χριστούλη μου,νὰ πάρω μιὰ πενταροῦλα ; Φτωχὸς ἄνθρωπος εἶμαι ὁ κακόμοιρος, Χριστούλη μου, νὰ πάρω μιὰ πεντάρα;

Ἔλεγε μεγαλοφώνως, ὁ Λεϊμονῆς ὁ Σπῦρος, μεταβαίνων κάθε πρωῒ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ χωριοῦ καὶ κλέβων τὶς πεντάρες ποὺ ἄφηναν οἱ χριστιανοὶ ἐμπρὸς στὶς ἅγιες εἰκόνες. Ὁ Λεϊμονῆς ὁ Σπῦρος ἦταν τακτικὸς πελάτης τοῦ Χριστοῦ.

— Νὰ πάρω μιὰ πενταροῦλα ;

— Δική του εἶν' ἡ ἐκκλησία, ἔλεγε· νοικοκύρης εἶνε, ὅτι θέλει τὶς κάνει τὶς πεντάρες του!...

***

Φτωχὸς καὶ κακομοίρης ὁ Λεϊμονῆς εἰς τὸ χωριό. Ἐξενοδεύλευε, ἐξενόσκαβε, «μεροδοῦλι —'μεροφάϊ»—τί χαῖρι καὶ προκοπὴ νὰ ἰδῇ!

Ἐξ ἄλλου εἶχε καὶ ἕνα «βίτσο».

— Δὲν κόβεται τὸ ἀφιλότιμο· τὶς μέρες θὰ μοῦ κόψῃ,αὐτὸ δὲν κόβεται ! ..

Τὸ βράδυ ποὺ ἐγύριζε, ὑγρὸς καὶ ἰδρωνοτισμένος ἀπὸ τὸ πάλευμα τῆς γῆς,ἤθελε νὰ καθήσῃ στὸ ξύλινο τοῦ κρασοπουλειοῦ σκαμνί, νὰ στραγγίσῃ καμμιὰ ὀκαδούλα, νὰ πᾶνε τὰ σεκλέκτια παρακάτω καὶ νὰ ζεστοκοπηθῇ λίγο τὸ κουρασμένο τὸ κορμί.

Καὶ ἔπειτα ἔπερνε τὸ «σαμπαΐ», ξεφαντώνων σιωπηλὰ καὶ μόνος του.

— Κάποτε θὰ φέξῃ καὶ γιὰ μᾶς! διενοεῖτο.

Καὶ ξανάρχιζε τὸ παθητικὸ τραγοῦδι του.

Ἠ Πο μέσα 'π' τὸ χειλάκι σου
κρασάκι θὰ ρουφήσω,
νὰ λιγωθῶ π' τὴν εὐωδιὰ
'π' τὴ γλύκα νὰ μεθύσω...

Ὅλα ὅμως αὐτὰ τ' ἀπόκρυφα, τὰ ἐνδόμυχα τὰ ξεφαντώματα τρόπον τινά, ἤθελαν χρήματα, καὶ χρήματα ὁ Λεϊμονῆς δὲν εἶχε.Τί διάβολο νὰ κάνῃ;

— Πῶς νὰ τὰ φέρω βόλτα; ἐσυλλογίζετο ὁ φουκαρᾶς.

Ἡ μία ἢ τὸ πολὺ μιάμιση δραχμὴ τοῦ ἡμεροκαμάτου, δὲν τοῦ ἔφθανε οὔτε γιὰ ψωμάκι.

— Ψωμὶ μὲ ψωμὶ νὰ κοπανᾶς καὶ πάλι πεινασμένος νᾶσαι !

Καὶ τότε ἐσκέφθηκε τὴν ἐκκλησιά, «τὸ καταφύγιον τῶν ἀπηλπισμένων καὶ τὴν βοήθεια τῶν πτωχῶν».

Εἶδε τὶς πεντάρες ἐκεῖ μπροστὰ, σκέφθηκε «σὰν τὶ οἱ ἅγιοι θὲ νὰ τὶς κάνουν! Αὐτοὶ ἔλλειψι ἀπὸ τίποτε δὲν ἔχουν στὸν Παράδεισο! Γιατί νὰ πᾶν λοιπὸν χαμένα τὰ λεπτά, ἀφοῦ στεροῦνται ἄνθρωποι ἐδῶ κάτω !...»

Καὶ ἀπὸ τότε σκέφθηκε νὰ πάρῃ λίγα, ἂν ὄχι ἀπὸ κακό, ὡς δάνειο τουλάχιστον, ἀπὸ τοῦ Κυρίου τὴν εἰκόνα.

Ἐπῆρε μὲ κάποιον τρόπον μιὰ φορά.

— Χριστούλη μου, νὰ μὲ συγχωρῇς, θὰ σοῦ τὰ δώσω πίσω. Ἔχω ἀνάγκη ὁ φτωχός, Χριστούλη μου !...

Εἶδε πῶς τοῦ Χριστοῦ δὲν τοῦ κακοφάνηκε διόλου. Ἀτάραχος καὶ μέγας ἵστατο εἰς τὴν εἰκόνα του κρατῶν τὸν κόσμον διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς καὶ εὐλογῶν διὰ τῆς δεξιᾶς του πάντας.

Ἔπερνε ἕνα «σαμπαΐ».

Ὁ Λεϊμονῆς γλυκάθηκε.

— Δανεικὰ τὰ πέρνω, Χριστούλη μου, θὰ σοῦ τὰ δώσω πίσω !

Καὶ ἐπῆρε καὶ τρίτη φορὰν ἀκόμη καὶ τετάρτη, πάνταδικαιολογῶν κάθεπεντάραν ὅπου ἔπαιρνε.

— Χριστούλη μου, νὰ πάρω μ.ὰ πενταροῦλα ; Πεινάω,Χριστούλη μου, νὰ πάρω καὶ ἐγὼ λίγω ψωμάκι !

Κι'ἔπαιρνε ἕνα ὀβολὸν ἀπὸ τὸ παγκάρι.

— Νὰ πάρω κι' ἄλλη μιά, νὰ γυράσω λίγες ἐλιές, Χριστούλη μου ! Τρώγεται ποτὲ ψωμὶ ξερό. Χριστέ μου !

Κι' ἔπαιρνε ἄλλη μιὰ καὶ ἄπλωνε γιὰ τρίτη.

— Καὶ δυὸ τσιγαράκια, Χριστούλη μου, μὲ τὸ συμπάθειο· εἶνε φαρμακεμένο τὸ στόμα μου, οὐ μαύρους !

Καὶ ἐτσιμποῦσε καὶ ἄλλη μιὰ πενταρίτσα γιὰ κρασί, νὰ πᾶνε παρακάτω τὰ φαρμάκια.

— Νὰ πιῷ κι' ἕνα κρασὶ, Χριστούλη μου. Ἔτσι νὰ χαρῇς τὸν οὐρανό σου !

***

Καμμιὰ φορὰ πήγαινε καὶ κατὰτὴν Παναγία ! Καὶ ἄπλωνε τὸ χέρι.

— Μιὰ πενταροῦλα, Δέσποινά μου, γιὰ ψωμί ! Πεινάω ὁ κακομοιρης.

Καὶ ἔπαιρνε καὶἀπὸ κεῖ ἀκόμη μιά.

— Καὶ ἄλλη μιὰ γιὰ λίγο τυρί,Παναΐτσα μου. Χρονιάρα μέρα εἶνε σήμερα, νὰ τὴν γιορτάσω ὁ φτωχός !

***

Ὁ καντηλανάφτης τοῦ ναοῦ, βλέπων κάθε πρωῒ νὰ χάνωνται ἀπὸ τὴν ἐκκλησιὰ ἡ πεντάρες, ἐξεπλάγη, παρεφύλαξε καὶ εἶδε τὸν Λεϊμονῆν,νὰ ζητάει ἄδεια ἀπὸ τὸν Χριστὸ καὶ νὸ τὶς πέρνῃ.

Ὁ καντηλανάφτης παραφύλαξε.

— Μιὰ δεκαροῦλα μονάχα, Χριστούλη μου !

Κρύβεται λοιπὸν τὸ ἄλλο τὸ πρωῒ πίσω ἀπὸ τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ καὶ περίμενε τὸν Λεϊμονῆν — ἦλθε στὴν ὥρα του καὶ ὁ κὺρ Σπῦρος. Τὴν φορὰν ὅμως αὐτὴν εἴτε διότι εἶδε περισσότερα λεπτὰ ἐμπρὸς στὴν Παναγιά, εἴτε γιατ' ἐπλησίαζε τότε ἡ γιορτὴ τῆς Παναγίας, ἔκαμε ἐπίσκεψι στῆς Θεοτόκου τὸ δισκάρι.

— Μιὰ πενταρίτσα νὰ πάρω, Παναγίτσα μου ; Μιὰ μονάχα.

Μιὰ βροντερὴ φωνὴ ἀκούστηκε ἄξαφνα ἀπὸ τοῦΧριστοῦ τὸ μέρος.

— Ὀοὀοὀοὀοχι. Ναὰὰὰὰ μὴν παάάάάρης ! Ἀκούύύύύ ; Νὰ μὴν παάάάάρης !

Ὁ Λεϊμονῆς ξεράθηκε ! Κόκκαλο ὁ δόλιος.

— Ἔτσι θὰ κάνανε τ' αὐτιά μου !

Καὶ ἐστράφη πάλιν πρὸς τὴν Παναγιά.

— Μιὰ πενταρίτσα μόνον νὰ πάρω Παναγίτσα μου ! Δανεικιὰ τὴ θέλω, Δέσποινά μου.

Ἀλλὰ καὶ πάλιν ἡ βροντερὴ φωνὴ ἀκούστηκε ἀπὸ τὸ τέμπλο σχίζοντας τ' αὐτιά του :

— Σοῦ εἶπα νὰ μὴνὴὴὴὴν παάάάάρης !

Τώρα ὁ Λεϊμονῆς τὴν ἄκουσε καλά, φωνὴ σωστὴ ποὺ ἔβγαινε ἀπὸ τοῦ Κυρίου τὴν εἰκόνα : Πῶς ; Τὸν ἐμποδίζει νὰ πάρῃ ὁ Χριστός ! Καὶ τὶ τὸν νοιάζει ;

Ἐθύμωσε ὁ Λεϊμονῆς καὶ στράφηκε πρὸς τὴν εἰκόνα :

— Πάψε σύ !... Δὲν παίρνω τὰ δικά σου !... τὶ φωνάζεις ;

Καὶ πάλιν ἐστράφη πρὸς τὴν Παναγιὰ καὶ ἄπλωσε τὸ χέρι :

— Μιὰ πενταρίτσα, Παναγίτσα μου.

Ἀλλὰ καὶ πάλιν ἡ τρομερὰ φωνὴ ἀκούστηκε :

— Μὴν παάάάάρης, εἰπαااااα !

Θύμωσε τώρα καὶ ὁ Λεϊμονῆς εἰς τὰ καλά.

— Σώπα, βρὲ ἀδερφέ ! Ποιὸς σοῦ μιλάει ἐσένα ; Ἐγὼ μιλάω, μὲ τὴν Κυρὰ-Παναγιὰ τὴν μητέρα σου ! Ὀρρρρίστε μας !...

Καὶ ἄπλωσε κατὰ τὸν δῖσκο !... **Σταμ. Σταμ.**

— Ποιὸς μιλάει μ' ἐσένα ;

ΦΡΑΤΖΕΣΚΑ ΝΤΑ ΡΙΜΙΝΙ

[Τοῦ Δάντη]

Μιὰ μέρα οἱ δυό μας ἤσυχα διαβάζαμε
Τοῦ Λαντσελότου τὴ γλυκόλαλη ἱστορία,
Ἤμαστε μόνοι, καὶ περνούσαμε τὴν ὥρα μας
Δίχως καμμιὰ στὸ νοῦ μας ὑποψία.

Πολλὲς φορές, ἀλήθεια, ἀλλάξ' ἡ ὄψι μας,
Καὶ κυτταζόμαστε ἄφωνοι κ' οἱ δύο,
Μὰ πάλι χαμηλώναμε τὰ βλέφαρα
Μὲς τὸ παθητικώτατο βιβλίο,

Ὅμως σὰ φτάσαμεν ἐκεῖ ποὺ ἕνα χαμόγελο.
Γλυκοφιλοῦν δυὸ χείλη ἐρωτεμένα,
Αὐτός, ποὺ ἀπὸ τότε δὲ χωρίστηκε
Μήτε στὴ γῆ, μήτε κι' ἐδῶ, στιγμὴ ἀπὸ μένα,

Σκύβει λαχταρισμένος καὶ στὰ χείλη μου
Ἕνα φιλὶ τρεμάμενο μοῦ δίνει,
Κ' ἔγινε τὸ βιβλίο Γαλέοτος μας,
Κι' ἄλλο δὲν ἐδιαβάσαμε τὴ 'μέρα κείνη.

Μεταφρ. **Μ. Μαλακάση**